

Мосійчук Юлія Павлівна

студентка кафедри підприємництва та бізнесу

Київського національного університету технологій та дизайну

м. Київ, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ І РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ

Належне створення, а надалі функціонування та розвиток кожного суб'єкта господарювання, потребує детального планування, дієвим інструментом якого виступає процес бізнес-планування. Більшість не мають достатніх навичок для ведення бізнесу, що і є причиною банкрутства. Як свідчать дослідження причинами банкрутств малих фірм США, 98% невдач у бізнесі пояснюються незадовільним управлінням (45% — некомпетентність, 20% — низький професіоналізм, 18% — брак управлінського досвіду, 9% — відсутність досвіду роботи на виробництві, 3% — невиконання взятих на себе зобов'язань, 2% — шахрайство, 1% стихійне лихо і лише 2% — причинами, що не залежать від якості управління фірмою). Тому такі заходи, як створення приватного підприємства, залучення іноземних інвестицій, випуск нової продукції, приватизація державного підприємства вимагають детальної підготовки. Від того, як буде проведена така акція, залежатиме успішна реалізація підприємницької ідеї. Для цього і потрібен бізнес-план [2].

Бізнес-планування – це систематизований розрахунок показників господарсько-фінансової діяльності на оперативний (поточний) плановий період та вибір оптимальних відповідей до критеріїв оптимальності (максимізація прибутку; ефективності використання ресурсного потенціалу; мінімізація витрат).

Бізнес-план – це документ, який містить систему ув'язаних в часі та просторі та узгоджених з метою і ресурсами заходів і дій, спрямованих на отримання прибутку, внаслідок реалізації підприємницького проекту. Це

результат планування, зафіксований у стислій та зрозумілій формі документа. Він виступає інструментом досягнення мети, що включає всі основні напрями діяльності підприємства.

Існує ряд внутрішніх чинників, що обумовлюють необхідність розроблення бізнес-плану. До них відносять: 1) створення організації, початок нового бізнесу (так званий «Start-Up»), у контексті чого бізнес-план допоможе врахувати особливості зовнішнього середовища, прорахувати можливі ризики та виробити відповідні сценарії розвитку майбутньої організації; 2) розширення бізнесу (утворення дочірніх компаній, спільних підприємств); 3) потребу в перевірці нової бізнес-ідеї та оцінюванні реальних шансів щодо її втілення, де бізнес-план виступає основою для оцінки перспектив розвитку нового проекту, тому в разі виявлення недосконалості, організація не зазнаватиме втрат; 4) необхідність об'єктивного звірення цілей діяльності організації і наявності необхідних для їх реалізації ресурсів [4].

Розробка бізнес-плану. Типової форми бізнес-плану не існує, але у всіх випадках там повинна міститись характерна інформація, що є необхідною для прийняття рішення про можливість фінансування підприємства.

Сучасний бізнес-план має містити наступні розділи:

- I. Короткий опис проекту
- II. Опис компанії (підприємства)
- III. Аналіз ринку
- IV. Проект
- V. План впровадження проекту
- VI. Додатки. [1]

Для того щоб інвестори зацікавились проектом, потрібно приділяти увагу кожному критерію. Варто описувати основні групи продуктів або послуг, які компанія виготовляє й реалізує; описувати динаміку збуту товарів і послуг протягом останніх років діяльності; демонструвати схему

поширення товарів; принципи ціноутворення; рекламну діяльність фірми; методи стимулювання продажу; сервісні послуги компанії.

Також необхідно висвічувати процес виробництва основної продукції компанії, а також відповідати на наступні питання: де буде виготовлятися товар; які виробничі можливості підприємства; де, у якій кількості, за якими цінами необхідно здобувати сировину й матеріали, яка репутація постачальників сировини, їхній досвід роботи; наявність виробничих відходів, токсичних речовин і їхнє розміщення.

Необхідно докладно описувати ідею проекту: його ціль і сферу діяльності, у яку пропонується впроваджувати проект; яку продукцію або товар можна випускати, які послуги робити, щоб інвестор позитивно міг оцінити шанси нового підприємства, порівнюючи інші. Обов'язково показувати план одержання коштів для створення або розширення підприємства. А саме: скільки коштів необхідно для реалізації проекту; джерела отримання; очікуваний строк повернення вкладених коштів і одержання інвесторами прибутку [3].

Розглядаючи умови фінансування проекту, варто точно вказувати обсяг необхідного кредиту, а також докладно розробляти графіки його одержання й погашення.

Надаючи короткий опис вартості проекту, звернути особливу увагу на нові закупівлі (земля, приміщення й спорудження, включаючи транспортування, страхування, установку й будівництво); поліпшення інфраструктури; збільшення оборотних коштів (початкові видатки, додаткові запаси сировини й готових виробів, нові адміністративні видатки й видатки на маркетинг і збут); непередбачені видатки проекту (приблизно 15-20% суми перших трьох категорій видатків).

Виходячи з певної ймовірності виникнення небажаних ситуацій, необхідно будувати діяльність так, щоб можна було зменшити ризик і залежні від нього втрати в майбутньому.

Отже, щоб почати розробку бізнес-плану, призначеного для одержання зовнішнього фінансування необхідно зосередитись на двох моментах: розробка бізнес-плану - тривалий і трудомісткий процес, що вимагає зосередити зусилля усіх співробітників компанії. Процес розробки виконаного бізнес-плану займає багато часу й вимагає залучення, як правило, декількох кваліфікованих фахівців; процес ухвалення рішення про фінансування проекту вимагає досить більших витрат часу. У процесі ухвалення рішення по цьому питанню підприємцеві необхідно враховувати, що для розробки конкурентоспроможного бізнес-плану його розробник повинен володіти повною й вичерпною інформацією про діяльність компанії, без цього бізнес-план не буде точно відтворювати стан справ, і наслідку реалізації проекту по такому бізнес-плані можуть бути катастрофічними для компанії.

Відповідальне ставлення та ґрунтовна підготовка бізнес-планів інноваційних проектів дозволяє досягнути поставлених цілей з мінімальними ризиками та у найкоротші терміни, що забезпечує підвищення ефективності реалізації проектів, досягнення підприємствами конкурентних переваг та можливості їхнього подальшого сталого розвитку в умовах змін навколишнього середовища.

Література

1. Барроу Д., Барроу П., Браун Р. Бізнесплан / Пер.р англ. — 3тє вид. — К.: Знання, 2006. — 285 с.
2. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. — К.: КНЕУ, 2006. — 480 с.
3. Зубовський В.М. Економіка підприємства. — К., 2000. — 64 с.
4. Покропивний С.Ф., Колот В.М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність. — К., 98. — 350 с.